

potentiële Russische 'Vijfde Colonne': een opvatting die af en toe voedsel vond o.m. in uitlatingen van haar leider Paul de Groot.¹

In Navo-verband werd het Nederlandse militaire apparaat, dat aanvankelijk vrijwel geheel geconcentreerd was op de strijd met de Republiek Indonesië, geleidelijk versterkt: niet onmiddellijk maar pas van de zomer van '50 af, toen Noord-Korea Zuid-Korea had aangevallen. De Verenigde Staten grepen in, in dit geval optredend namens de Verenigde Naties (hiertoe had de Veiligheidsraad kunnen besluiten doordat de Sowjet-Unie die over het vetorecht beschikte, zich tijdelijk uit het college had teruggetrokken), en deden een beroep op militaire steun van hun bondgenoten. Nederland zond vervolgens een infanterie-bataljon, het Korea-bataljon (officieel heette het: het Nederlands Detachement Verenigde Naties), naar het Verre Oosten.

Werd steun aan de Navo, en daarmee aan de Verenigde Staten, één hoofdlijn in het Nederlandse buitenlandse beleid, een tweede tekende zich af in de Europese politiek: steun aan het streven naar politiek-economische integratie. Niet zonder aarzelingen! Door de afzijdigheid van Groot-Brittannië was er vrees dat Frankrijk, eventueel in samenwerking met de Duitse Bondsrepubliek, binnen de EEG, later de EG, zou gaan domineren. Franse pogingen daartoe werden enkele malen afgewezen, trouwens: de toetreding van Groot-Brittannië, gevolgd door die van andere, minder belangrijke staten, verkleinden het gevaar dat Fransen en Duitsers in de EG de toon zouden aangeven. Evenwel: in de groep van die minder belangrijke staten werd Nederland niet méér dan één uit vele – de middelgrote mogendheid Nederland had afgedaan.

★

Het verdient de aandacht dat Nederlands toetreding tot de eerste vorm van Europese integratie: de Europese Kolen- en Staalgemeenschap (1951),

¹ Nadat de leiders van de Franse en van de Italiaanse communistische partij, resp. Maurice Thorez en Palmiro Togliatti, in februari '49 hadden verklaard dat de Franse en Italiaanse arbeiders in geval van een Derde Wereldoorlog het Russische leger zouden steunen, zei de Groot begin maart in een vergadering van het partijbestuur van de CPN: 'Dan zal ook Amsterdam en geheel Nederland niet ten achter blijven' – aldus *De Waarheid* van 8 maart '49. 'Voor de grote meerderheid van ons volk', aldus de historicus A. A. de Jonge, 'moest die verklaring ... ruiken naar landverraad.' (A. A. de Jonge: *Het communisme in Nederland. De geschiedenis van een politieke partij* (1972), p. 98).